

i deres Vedtægter at udtale sig om, hvorledes de ville anbringe Midlerne, og de Udtalelser, der findes derom i Vedtægterne, ere selvfølgelig meget tarvelige. Men skulle vi have en Kontrol, maa vi, som sagt, lætte saadanne Regler, at Kontrollen fik en Basis at virke paa, inden at man kom til at gribe for stærkt ind i Sparekassernes Virksomhed. Det vilde jeg være overordentlig betænkelig ved at gøre, og jeg har heller ikke noget Haab om, at Regeringen kunde sætte en saadan Bestemmelse igennem her i Rigsdagen. Derfor tror jeg ikke, at den Vej er farbar, og derfor har jeg i Erkendelse af, at der virkelig her var en Opgave at løse, søgt Forhandlinger, navnlig med de bestaaende Centralforeninger for Sognesparekasserne, nemlig Centralforeningen i Sjælland og Centralforeningen for Østifterne. Jeg beder altsaa ærede Medlemmer erindre, at det, der her er Tale om, er Sognesparekasser. Disse Foreningers Bestyrelser være enige om, at der vilde blive opnaaet et stort Gode, saafremt Bestyrelserne for Centralforeningerne kunde blive satte i Stand til selv at organisere en kritisk Revision med de Sparekasser, som indmeldte sig i Centralforeningen. Det skulde altsaa ske saaledes, at det var Centralforeningen, der satte denne Foranstaltning i Gang. Men for at gøre det, behøvedes der en Hjælp fra Staten, og denne var nødvendig først og fremmest for at faa Sagen til at glide. Ærede Medlemmer vilde kunne sige sig selv, at det i saa Henseende vilde hjælpe overordentlig meget, naar Statskassen vilde træde støttende til. Men dernæst er Forholdet virkelig ogsaa dette, at en Mængde Sognesparekasser ikke ere i Stand til at affe et saadant Tilskud, som det vilde være nødvendigt, at de maatte give, saafremt Sparekasserne selv skulde betale denne Revision. Den ærede Ordfører fandt det ganske vist mærkeligt, at Sparekasserne ikke selv kunde overkomme at betale denne Revision, og han henviste i saa Henseende til, hvor stor en Gevinst Sparekasserne havde haft. Sparekasserne havde i 1893—94 ganske vist haft en Gevinst af $1\frac{1}{2}$ Million Kr., men jeg skal dog ved Siden deraf nævne, at i 1891—92 var der slet ingen Gevinst, men et Tab af 288,000 Kr. Det er altsaa ikke Tilfældet, at der hvert Aar findes en saa stor Gevinst eller saa meget Udbytte for Sparekasserne, og vil man se efter, hvor Udbyttet kommer fra, vil man se, at det kommer navnlig fra de store Sparekasser, fra saadanne som Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn og lignende, medens derimod de smaa Sognesparekasser ikke have nogen Gevinst, der er

værd at tale om; nogle af dem staa med en Gevinst af 4 eller 8 Kr. eller deslige, og de arbejde med Administrationsudgifter, som ere nede paa et Saamaal. Nu kunde man ganske vist gaa den Vej, som den ærede Ordfører anviste, man kunde søje en Bestemmelse til Sparekasseloven, hvorefter alle Sparekasser blev pligtige til at udrede Bidrag til en Revision som denne, men jeg vil dog henstille, om der egentlig er Retfærdighed i at gaa denne Vej. Naar dette er en Foranstaltning, der skal ledes af Centralforeningerne særlig for Sognesparekasser, synes det mig ikke videre retfærdigt, at man tvinger de store Sparekasser til at betale Tilskud til denne Foranstaltning, i hvilken de ikke have nogen som helst Interessé, særlig ogsaa under Hensyn til, at de store Sparekasser selv anvende meget betydelige Beløb paa at holde en Revision, som er fyldestgørende. Den Vej tror jeg ikke man skulde gaa, og jeg vilde sætte megen Pris paa, om man kunde faa den Bevilling, her er Tale om. Jeg tror, man dertigennem vil opnaa det, som det er det væsentligste i Djebliffet at komme til, nemlig at sætte Sparekasserne i Stand til selv at føre den Kontrol, som er nødvendig. Man vil da ogsaa dertigennem faa at se, om vi have haft et for mørkt Syn paa Sparekasserne, og om det ikke er saaledes, at de i Virkeligheden ere fuldstændig i Orden, og at de Tilfælde, som vi have haft, hvor der har været Understud og Bedragerier til Stede, kun ere rene Undtagelser, medens Sparekassernes Tilstand ellers er tilfredsstillende. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det Forslag, jeg her har tilladt mig at stille. — Jeg skal derefter gaa over til § 26, hvor jeg ved Endringsforslag under Nr. 122 har tilladt mig at genoptage et Forslag om en Bevilling af et Beløb paa 800 Kroner til Proprietær Krarup til Udgivelse af et landbohistorisk Værk, hvilket Beløb blev nægtet ved 2den Behandling. Naar jeg har stillet dette Forslag, er det, fordi jeg siden 2den Behandling har faaet Bekræftelse i høj Grad paa den Opfattelse, at vi her have gjort Proprietær Krarup Uret, og jeg erkender, at jeg selv har ikke ringe Skyld deri, for saa vidt som jeg ganske sikkert ved 2den Behandling ikke har været i Stand til at hævde Bevillingen, saaledes som det vist nok var ønskeligt; dog maa jeg bemærke, at jeg fastholdt Bevillingen den Gang. Jeg mener imidlertid, at jeg ikke har haft de Argumenter paa rede Haand, som jeg vist nok burde have haft. Den ærede Ordfører udtalte med Hensyn til denne Bevilling, at han beklagede, at jeg havde stillet